

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. 31 August 1989, nr. 82
MD- 2012, mun. Chișinău,
tel.: 0 22 23 47 95, fax: 0 22 23 47 97
www.justice.gov.md

18.01.2019 nr. 04/2
La nr. _____ din _____

Autorităților publice
(conform listei)
Cancelaria de Stat

Prin prezenta Ministerul Justiției vă informează cu privire la următoarele.

În conformitate cu prevederile *Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative*, actul normativ reprezintă actul juridic adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sînt aplicabile unui număr nedeterminat de situații.

Întru respectarea principiului unității terminologice, în limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni, iar dacă o noțiune sau un termen nu este consacrat sau poate avea înțelesuri diferite, semnificația acestuia în context se stabilește în cadrul dispozițiilor generale ale actului normativ ce îl instituie și devine obligatoriu pentru actele normative din aceeași materie. Însă, se va ține cont că, actul normativ nu este un dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu ar trebui să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora. Definiția ca o parte a actului normativ care, după natura sa, are scopul de a reglementa drepturi și obligațiile subiecților de drept și modul de exercitare a acestora poate fi inclusă într-un act normativ doar în cazurile și în limitele conforme cu scopul menționat. Reieșind din aceasta menționăm că includerea definițiilor în actul normativ trebuie să se facă doar în cazul și în limita necesară pentru reglementarea cercului subiecților, drepturilor și obligațiilor acestora și a modului de exercitare a drepturilor și obligațiilor. Pentru atingerea acestui scop se impune imperios ca noțiunile să fie definite doar în cazul în care la momentul adoptării actului se constată că un termen este pasibil de a fi interpretat în mai multe sensuri și autorul actului normativ la etapa adoptării decide că nu trebuie să lase determinarea sensului exact al termenului în sarcina celor care vor interpreta și aplica actul normativ. Această regulă este aplicabilă și în cazul în care termenul este folosit în alt sens decît cel uzual.

Respectarea acestei norme este necesară din mai multe motive dintre care menționăm două. În primul rînd trebuie să avem în vedere că relațiile sociale sunt extraordinar de complexe și la momentul adoptării actului normativ este imposibil să se poată determina cu o precizie absolută toate circumstanțele raporturilor juridice reglementate. Din această cauză nici într-un sistem de drept nu s-a impus conceptul că normele ar trebui să reglementeze exhaustiv toate circumstanțele unui raport juridic. În al doilea rînd trebuie să ținem cont de faptul că norma de drept trebuie să fie formulată astfel încît aceasta să fie

aplicabilă nu doar relațiilor sociale existente la momentul adoptării actului normativ dar și relațiilor sociale viitoare. Definierea noțiunilor atrage în mod inevitabil rigiditatea actelor normative și face imposibilă aplicarea acestora pentru reglementarea raporturilor juridice noi. În consecință, în unele situații prin proiecte de modificare a actelor normative, autorii acestora recurg periodic la modificarea noțiunilor deja definite, precum și la completarea acestora cu unele noțiuni noi, în unele cazuri modificând aceeași noțiune de mai multe ori.

În scopul soluționării problemelor menționate propunem că de fiecare dată în care autorii unui proiect intenționează să definească o noțiune în nota informativă este necesar să se arate că se întrunesc condițiile care impun definirea termenului în actul normativ și să se indice circumstanțele care justifică definirea termenului în sensul propus de autori. În opinia noastră aceasta trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece art. 71 alin. (4) al Legii 100, care prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, permite ca problemele care ar putea apărea pot fi soluționate prin menționarea în mod expres în nota informativă a sensului în care urmează să fie interpretat un termen, deoarece aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul dar și scopul de a permite că actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ. De menționat că în nota informativă pot fi incluse și definiții care au doar scopul de a explica conținutul unor termeni astfel încât să se atingă scopul de a ridica nivelul culturii juridice, fără însă a transforma actul normativ într-un dicționar sau manual.

Adițional, precizăm că, directivele Uniunii Europene nu impun statelor obligația de a prelua sau de a utiliza terminologia stabilită în aceste directive, ci doar de a ține cont de cerințele reglementărilor care se conțin în astfel de instrumente, iar lista lungă de definiții în actele internaționale se datorează faptului că, în diferite țări noțiunile au sens diferit.

Secretar de stat

Nicolae EȘANU